

150 METŲ NUO 1863–1864 METŲ SUKILIMO

2013-aisiais minime 1863–1864 m. sukilimo 150-ąsias metines. Pasitinkant šį jubiliejų, Lietuvoje buvo sudaryta darbo grupė, kuri parengė pasiūlymus dėl sukakties paminėjimo. Jiems pritarė Vyriausybė. Šio jubiliejaus proga bene svarbiausi renginiai vyks Kaune, Vilniuje ir Kėdainių rajono Paberžės gyvenvietėje, kur veikia 1863 m. sukilimo muziejus, o netoli jo kapinėse palaidota daug šio sukilimo dalyvių. Kaune ir Vilniuje rengiamos tarptautinės mokslinės konferencijos. Iškilmingo sukakties minėjimo vieta pasirinktas 1863 m. sukilimo muziejus. Šiaulių „Aušros“ muziejuje, kurio rinkiniuose yra turtinga sukilimo įvykių ir jo dalyvių liudijanti ikonografinė kolekcija, bus surengta šiam sukilimui skirta paroda. Joje bus eksponuojami su šia tematika susiję eksponatai ir iš kitų muziejų. Šiais metais turėtų pasirodyti ir leidinys „Svarbiausių 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje mūsų vietos“. Tradiciškai, kaip ir pažymint kitus mūsų valstybei svarbius jubiliejus, Lietuvos monetų kalykloje 3 tūkst. egzempliorių tiražu išleista proginė moneta. Ji pasirodė 2013 m. sausio 22 dieną (monetos autoriai – dailininkai Vidmantas Valentas ir Giedrius Paulauskis bei istorikas Darius Staliūnas). Tą pačią dieną moneta pristatyta 1863 m. sukilimo muziejuje. Numatyta išleisti ir sukilimo jubiliejui skirtą pašto ženklą, sukurti dokumentinį filmą. Planuojama, kad šiais metais Lietuvoje atsiras daugiau paminklų, memorialinių lentų, rodyklių, ženklinančių su sukilimu susijusias vietas, bus sutvarkyti anksčiau pastatyti paminklai, sukilėlių kapinės.

1863–1864 m. sukilimui skirta, 2013 m. Lietuvos monetų kalykloje išleista moneta (autoriai – dailininkai Vidmantas Valentas ir Giedrius Paulauskis bei istorikas Darius Staliūnas)

1863–1864 m. sukilimo parkelis, joje esančios Genriko Galvanausko sukurtos skulptūros Paberžėje (Kėdainių r.), 2002 m. Danutės Mukienės nuotraukos